

כללי רישום ביבליוגרפי מעובדים על-פי ה-APA (American Psychological Association), 2001

מעובד על ידי ד"ר נועה אהרוני

כללים לסידור הפריטים ברשימת המקורות

1. מקורות בשפה העברית יכתבו בנפרד ממקורות בשפה האנגלית ויקדימו אותם.
2. ארגון הפריטים ייעשה לפי סדר האלף-בית של שם המשפחה של הכותב הראשון. אם יש שני מחברים ששם משפחתם מתחיל באותה אות אזי יש לערוך לפי סדר פנימי, כלומר על-פי האות השנייה של שם המשפחה וכך הלאה. למשל, Brown יקדים את Browning.
3. סידור מקורות שנכתבו על-ידי אותו כותב:
 - 1) פריטים שונים של כותב אחד מסודרים לפי שנת הפרסום (מהקודמת למאוחרת).
 - 2) פריט שנכתב רק על-ידי הכותב עצמו (ללא שותפים) יקדים פריטים שנכתבו על-ידי הכותב ביחד עם כותבים נוספים.
 - 3) פריטים של כותב מסוים וכותבים נוספים, יסודרו לפי האלף-בית של שם המשפחה של הכותב השני וכך הלאה.
 - 4) פריטים עם אותם כותבים באותו סדר, מסודרים לפי שנת הפרסום.
 - 5) מקורות שנכתבו על-ידי אותו כותב/ים באותה שנת פרסום מסודרים על פי האלף-בית של הכותרת. אם מופיעים בחיבור שני פרסומים או יותר של אותו מחבר מאותה שנה, יש לסדרם לפי הכותרת ולהוסיף ליד השנה של הפרסום הראשון את האות א (בעברית) או a (באנגלית), ואת האות ב (בעברית) או b (באנגלית) ליד השנה של הפרסום השני וכך הלאה (בנימיני, 1995, א, 1997, ב).
4. סידור פריטים של כותבים עם שם משפחה זהה ושם פרטי שונה ירשם לפי האות הראשונה של השם הפרטי.
5. עבודות, פרסומים או ספרים ללא שם מחבר (למשל, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה או ה-APA) ישולבו ברשימת המקורות על-פי המילה המשמעותית הראשונה של השם ("הא הידיעה" בעברית/אנגלית אינה נחשבת). למשל, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה תופיע באות "למ"ד" ולא באות "הא". בכתיבת המקור יש לכתוב שם מלא ולא קיצורים, למשל, American Psychological Association ולא APA.
6. אין למספר את הפריטים ברשימה הביבליוגרפית.

כללים לכתיבת רשימת המקורות

1. שם המשפחה

1. לרוב, שם משפחה של הכותב הוא פריט המידע הראשון של המקור.
2. עבור כל המחברים יש לכתוב לאחר שם המשפחה את ראשי התיבות של השם הפרטי ולאחר מכן בסוגריים את שנת הפרסום.
3. בשפה העברית נהוג לרשום את ראשי התיבות של השמות הפרטיים עם גרש/גרשיים, ולא עם נקודה (כפי שנהוג בשפה האנגלית). למשל, כספי, מ' ולא כספי, מ. או עגנון, ש"י ולא עגנון, ש.י.
4. אם הפריט הוא ספר ערוך יש להוסיף בסוגריים (אחרי השמות ולפני שנת הפרסום): (עורך/ים). ובאנגלית: (Eds. Ed).
5. כאשר מציינים פרק מתוך ספר ערוך, ראשי התיבות של השמות הפרטיים של העורכים (ולא של כותבי הפרק) יופיעו לפני שם המשפחה.
6. כשיש יותר מכותב/עורך אחד לפריט, יש להשתמש באנגלית סימן & לפני שם המחבר/העורך האחרון (לא במילה and) ובעברית ב"ו החיבור".

2. כותרות

1. בשפה האנגלית, נהוג לכתוב אות גדולה רק במילה הראשונה של כותרת המאמר או הספר ולאחר נקודתיים. אין לכתוב אות גדולה בראש כל מילה בכותרת או בשם הספר או המאמר. אין להוסיף מירכאות סביב הכותרות / שמות כתבי העת / שמות הספרים / שמות העבודות.
2. בכתיבת השורה השנייה של הפריט הביבליוגרפי יש להזיח את השורה בארבע אותיות ולהתחיל לכתוב באות החמישית.

3. ספר

1. יש להדגיש בכתב נטוי את שם הספר ולהקפיד על רישום כותרות (בשפה האנגלית) כפי שהוזכר לעיל, בסעיף 2.
2. ברשום פריט מסוג זה יש להוסיף את מקום ההוצאה ואת שם ההוצאה לאור.

מחבר אחד

בייט – מרום, ר' (1988). מבוא לסטטיסטיקה: שיטות לתיאור ולניתוח נתונים והיסק ממדגם לאוכלוסייה. תל-אביב: עם-עובד.

Karp, R. (1991). *Library service for disabled individuals*. Boston: G. K. Hall.

שניים-שלושה (ואף יותר) מחברים

שפיר, ג"מ, אלדר, ע' וגלעדי, ח' (1992). *מחקרים בבריאות הציבור*. ירושלים: אקדמון.

Deci, J. K., & Ryan, R. M. (1985). *Intrinsic motivation and self-determination in human behavior*. New-York: Plenum.

4. ספר ערוך (קובץ)

כותבים כמו ספר, אך בתוספת המילה (עורך/עורכים) בסוגריים, לאחר שמות המחברים.

שפיר, ג"מ, אלדר, ע' וגלעדי, ח' (עורכים). (2000). *בינה מלאכותית בשנות האלפיים*. ירושלים: מאגנס.

Robinson, D.N. (Ed.). (1992). *Social discourse and moral judgment*. San Diego, CA: Academic Press.

פרק מתוך ספר ערוך (קובץ)

1. החלק הראשון של פריט כזה יכלול מידע על מחברי הפרק, שנת הפרסום וכותרת הפרק/המאמר.
2. החלק השני (לאחר המילה "בתוך" "in") יכלול את שמות עורכי הספר (תזכורת: שמות פרטיים יופיעו לפני שמות משפחה), שם הספר בו מופיע הפרק, העמודים של הפרק המצוטט, בתוך סוגריים (לרשום pp או עמ' לפני מספרי העמודים), מקום ההוצאה לאור ושם ההוצאה לאור.
3. בכתב נטוי יודגש שם הספר (ולא שם הפרק) בו מופיע הפרק המדווח.
4. ברישום ספר ללא עורך/ים, יש לכלול את המילה בתוך/In לפני כותרת הספר. שפיר, ג"מ, אלדר, ע' וגלעדי, ח' (1992). העישון מסוכן לבריאות: האם הדבר נכון גם תפקוד קוגניטיבי? בתוך י' גלבר וא' אברהמי (עורכים), *מחקרים בבריאות הציבור* (עמ' 34-77). ירושלים: אקדמון.

O'Neil, J.M., & Egan, J. (1992). Men's and women's gender role journeys:

Metaphor for healing, transition, and transformation. In B.R. Wainrib (Ed.), *Gender issues across the life cycle* (pp. 107-123). New York: Springer.

5. מאמר מכתב עת

1. יש להדגיש בכתב נטוי את שם כתב העת (לא את שם המאמר) ואת מספר הכרך. מספר הגיליון יירשם באותיות רגילות.
2. אין צורך לכתוב vol. לפני מספר הכרך ולא no. לפני מספר הגיליון. אם כתב העת אינו משתמש במספר גיליון, יש לכלול את החודש / עונה של השנה, למשל, אפריל.
3. אין לרשום pp לפני ציון מספרי העמודים.

מחבר אחד

- אדוני, ח' (תשנ"ב). המשכיל הישראלי החדש – דפוסים של המשכיות ושינוי בהרגלי הקריאה של האוכלוסייה היהודית בישראל בין השנים 1970-1990. *יד לקורא, כ"ט*, 16-19.
- Biggs, J. (1985). The role of meta-learning in study process. *British Journal of Educational Psychology*, 55, 185-212.
- Cohen, Y. (2001). Feedback in distance education. *Distance Learning*, 45(2), 68-79.

שני מחברים

- שפיר, ג"מ, אלדר, ע' וגלעדי, ח' (1992). הקשר בין חשיפה לעישון לתפקוד במבחני משכל. *מגמות*, מז, 195-213.
- Tennant, M., & Prosser, M. (1991). A study of the effects of cognitive style among children. *Higher Education*, 34, 10-25.

שלושה מחברים עד ששה

- שפיר, ג"מ, אלדר, ע' וגלעדי, ח' (1992). הספרייה וההוראה מרחוק. *למידה מרחוק*, 38, 24-39.
- Kernis, M.H., Cornell, D.P., Sun, C.R., Berry, A., & Harlow, T. (1993). There's more To self-esteem than whether it is high or low: The importance of stability of self-esteem. *Journal of Personality and Social Psychology*, 65, 1190-1204.

יותר מששה מחברים

- מראזנו, ר', ברנדט, ע', יוז, ק', גונס, ל', פרידמן, ע', כהן, א' ואחרים. (2002). ממדי הלמידה. *עיונים בחינוך*, 25, 25-35.
- Kernis, M.H., Cornell, D.P., Sun, C.R., Berry, A., Harlow, T., Levi, Y., et al. (2001). Self Esteem. *Journal of Psychology*, 38, 26-41.

6. עבודת מ.א או דוקטוראט

1. יש להדגיש בכתב נטוי את כותרת העבודה.
 2. יש להקפיד על רישום כותרות על פי הכללים ולהוסיף את סוג העבודה והמקום בו בוצעה.
- כפיר, ד' (1982). *הסביבה הביתית וההרכב החברתי של בית הספר והשפעתם על מהלך לימודיהן ושאיפותיהן של תלמידות ישראליות ממוצא אסיאני- אפריקני*. חיבור לשם קבלת תואר "דוקטור לפילוסופיה", אוניברסיטת תל-אביב.
- Cohen, M. (2002). *Interpersonal analysis of bulimia: Normal-weight and obese*. Unpublished doctoral dissertation, University of Missouri, Columbia.

7. אנציקלופדיות, לקסיקונים או מילונים

- Sadie, S. (Ed.). (1980). *The new Grove dictionary of music and musicians* (6th ed., 1-20). London: Macmillan.

ערך באנציקלופדיה עם שם מחבר הערך

1. כל ערך נרשם כמקור נפרד. שם מחבר הערך ושם הערך חייבים להופיע. אם לא מופיע שם מחבר הערך, רשום את שם הערך בלבד.
- בן ארי, ר' (1997). דרכי הוראה חלופיות. בתוך י' קשתי, מ' אריאלי ושי' שלסקי (עורכים). *לקסיקון ההוראה והחינוך* (עמ' 95-96). תל-אביב: רמות, אוניברסיטת תל-אביב.
- Bijou, S. W. (1994). Behaviorist approaches to human development. In H. Torsten & T. Neville (Eds.). *The International encyclopedia of education*. (2nd ed., Vol. 1, pp. 496-497). Oxford: Pergamon.

8. מקורות מידע מן האינטרנט

1. מחברים שמשתמשים ומצטטים מקורות מן האינטרנט מחויבים לשני העקרונות הבאים:
 - a. יש לכוון את הקוראים קרוב ככל הניתן למידע שצוטט – כשניתן, עדיף לכוון למקור עצמו ולא לדף בית או תפריט.
 - b. יש לספק כתובת שבאמצעותה ניתן להגיע למקור.
2. מקור מהאינטרנט חייב ל כלול לפחות את המרכיבים הבא ים: כותרת של הפריט או תיאור, נתונים קיימים של הפריט ותאריך שלילת המידע מן האינטרנט וכתובתו של הפריט.

3. במידת האפשר, יש לזהות את הכותבים של המקור.

מאמרים מעיתונות אלקטרונית שנשלפו מן האינטרנט שמבוססים על מקור מודפס

1. כיום, מרבית המאמרים מתוך כתבי העת מופיעים גם בגרסא כתובה. במקרה כזה, יש לרשום את המקור כפי שרושמים מקור שהוא מאמר מתוך כתב עת מודפס, ולהוסיף בסוגריים לאחר שם המאמר: (גרסא אלקטרונית), ובאנגלית: (Electronic version)

לוי, יי (2002). לימוד מרשת האינטרנט. (גרסא אלקטרונית). *מחשבים בחינוך*, 3, 27-38.
Cohen, B. (2000). Interest and learning from text. (Electronic version). *Scientific Studies of Reading*, 5, 115-120.

מאמר מתוך כתב עת שמופיע רק באינטרנט

1. יש להוסיף את תאריך שליפת המידע והכתובת.
2. יש להשתמש בנתוני הפרסום המלאים שמופיעים במאמר.
3. אין להוסיף את מספרי העמודים.
כהן, א' (7 במרץ, 2002). השפעת תרבות האינטרנט על בית הספר התיכון. *עיונים באינטרנט*, 4. אוחזר 15, יולי, 2003 מ

<http://journals.apa.org/prevention/volume3/pre0030001a.html>

Levi, J. (2002, March 7). Cultural influence. *Prevention & Treatment*, 3.

Retrieved June, 15, 2003, from

<http://journals.apa.org/prevention/volume3/pre0030001a.html>

מקורות מן האינטרנט כמו מאמרים שלא מתוך כתב עת ומאתרים שונים

1. יש לציין את תאריך אחזור המידע. בעברית רושמים "אחזור", ובאנגלית Retrieved
נבו, יי (2001). *מחקר איכותני וכמותי*. אוחזר 12, יוני, 2002 מ

<http://www.ort.org.il>

Wilkinson, S. (1997). *Books versus hypertext*. Retrieved April, 5, 1999,

From [//www.dsc.napier.ac.uk/~simon/results/abstracts.html](http://www.dsc.napier.ac.uk/~simon/results/abstracts.html)

מאמר ללא שם מחבר וללא תאריך כתיבה

1. יש להשתמש ב- n.d (no date), ח"ית (חסר תאריך) כאשר נתוני הפרסום אינם זמינים.
2. כאשר מפנים לפרק או קטע מסוים, יש לתת בכתובת הפריט (אם ניתן) את הקישורים הישירים לפרק או לקטע.
3. אם שם כותב המקור אינו מזוהה, יש להתחיל את כתיבת המקור עם הכותרת.

GVU's 8th WWW user survey. (n.d.). Retrieved August 8, 2000, from

<http://www.cc.gatech.edu/gvu/usersurvey1997-10>

עותק אלקטרוני של מאמר מתוך מאגר מידע

Borman, W. (2001). Role of early supervisory experience in supervisor performance.

Journal of Applied Psychology, 78, 443-449. Retrieved October 23, 2002, from

PsycARTICLES database.

מסמך מתוך מאגר ERIC

Hunt, G. (1995). *To integrate your language web tools*. (Eric Document Reproduction No. ED422899).

9. מאמר שהוצג בכנס מאמר מודפס מכנס בספר ערוך

Deci, E. L. (1991). A motivational approach to learning. In R. Dienstbier (Ed.), *Nebraska Symposium on Motivation: Vol. 38. Perspectives on motivation* (pp. 237-288). Lincoln: University of Nebraska Press.

הרצאה שלא פורסמה

Cohen, B. (1999, June). *Early data on gifted children*. Paper presented at the meeting of the American Professional Society, San Diego, CA.

מאמר שהוצג בכנס ותקצירו הושג מאתר אוניברסיטאי

Cutler, L. D. (1999, January 16). *Distance education in China*. Paper presented at the 1999 Symposium. Abstract retrieved June 30, 2000, from <http://www.biu.ac.il>

מאמר שהוצג בכנס וירטואלי

Tan, G. (1998). *A comparison of two learning methods*. Paper presented at the Meital 97 virtual conference. Retrieved May 16, 1999, from <http://www.biu.ac.il>

כללים להפניה לרשימת מקורות בגוף הטקסט

1. שמות מחברים לועזיים הנזכרים מחוץ לסוגריים ייכתבו בתעתיק עברי, מלווים בהפניות בתוך הסוגריים שייכתבו בלועזית עם שנת הפרסום. למשל, לפי מופיט (Moffit, 1993)...
2. כאשר יש הפנייה למספר מקורות שונים, יש לערוך את הסדר על-פי האלף-בית של שם משפחתו של הכותב הראשון של כל מקור. כשמופיעים שמות מחברים הן בעברית והן בלועזית בתוך הסוגריים יופיעו קודם שמות המחברים בעברית ואחר כך שמות המחברים בלועזית.
3. הפרדה בין הפניות למקורות של מחברים שונים הנזכרים יחד בתוך הסוגריים תעשה בנקודה ופסיק (;). לצורך הפרדה בין הפניות למקורות של אותו מחבר ישמש הפסיק בין שנות הפרסום, למשל, אברהמי, 1986, 1991.
4. בהפניה לעמודים מסוימים במקור לועזי יש להשתמש ב-p. לעמוד בודד ו-pp. לשני עמודים או יותר. במקרה כזה יש להפריד את השנה ממספרי העמודים בפסיק בלבד (Lewin, 1956, pp. 10-15). בהפניה לעמודים מסוימים במקור עברי יעשה הרישום כך: (תירוש, 1994, עמ' 1-19).
5. ציטוטים יובאו בתוך מירכאות אלא אם כן ישנם ציטוטים ארוכים (40 מילים או יותר). במקרה כזה יופיע הציטוט כפסקה נפרדת ופנימית ללא מירכאות.
6. אם להפניה אחת יש מספר מחברים, יש להשתמש בסימן & לפני המחבר האחרון, ולא לכתוב and.
7. אם יש בטקסט הפניה לשני מחברים שונים בעלי שם משפחה זהה, אזי תופיע בטקסט גם האות הראשונה של שמם הפרטי (גם אם הפרסומים הם לא מאותה שנה).
8. אם לפריט מסוים יש שני מחברים, יש להזכיר את שמות שני המחברים בכל הפניה.
9. אם לפריט מסוים יש שלושה מחברים עד חמישה מחברים, יש להזכיר את כל שמות המחברים בהפניה הראשונה והחל מההפניה השנייה ניתן לכתוב את שם המחבר הראשון בתוספת et al.
10. אם לפריט מסוים יש שישה מחברים או יותר, ניתן לכתוב את שם המחבר הראשון בתוספת et al., כבר בהפניה הראשונה. חשוב: ברשימת המקורות יש לציין את כל שמות המחברים ללא קשר למספרם.
11. אם מופיעים בחיבור שני פרסומים או יותר של אותו מחבר מאותה שנה, יש להוסיף א (בעברית) או a (באנגלית) לפרסום הראשון, ב (בעברית) או b (באנגלית) לפרסום השני וכך הלאה (בנימיני, 1995, 1997) בהתאם לסידור הפריטים הללו ברשימת המקורות על פי כותרת המאמר.
21. אם ישנם שני פרסומים של אותו מחבר מאותה שנה אך אחד בלועזית והשני בעברית, אין להוסיף להם אותיות.
31. אם נצטט מקור שלא ראינו, אבל קראנו אצל מישהו אחר שציטט אותו הרי יש לרשום בטקסט את שם העבודה ולתת הפנייה למקור ממנו נלקחה הציטטה. לדוגמא: אם נתייחס לעבודת סנונית שוהם הנזכרת בעבודת משה יצחקי ולא קראנו את עבודת סנונית שוהם, אלא רק את עבודת יצחקי הרי בטקסט עצמו נרשום: מחקרה של שוהם (כפי שמצוטט אצל יצחקי, 1990), וברשימת המקורות נכניס את עבודתו של משה יצחקי.

דוגמא לציטוט מקורות בגוף הטקסט

הציטוט לקוח מתוך ליפרמן, ש' (2003).

חוקרים שונים בדקו את הקשר בין מצבי הזהות ותפיסת המתבגרים את משפחותיהם (Donovan, 1975; Marcia, Mattson, Orlofsky, Waterman & Archer, 1993). במחקרים אילו נמצא, כי בעלי ה"סגירות המוקדמת", מי שלא חוו משבר זהות, אך כבר נטלו על עצמם מחויבות, מדווחים על יחסים קרובים עם משפחותיהם, רואים אותן כאוהבות וכמעניקות תשומת לב רבה לבניהן, וכמעודדות קונפורמיות לערכי המשפחה. בעלי "פזירות הזהות" חסרי גיבוש הזהות, רואים את הוריהם כמרוחקים, כבלתי מעורבים, ולעיתים אף כמנותקים. גרוטוואנט וקופר (Grotevant & Cooper, 1985) מצאו כי לאינטראקציה הפנים משפחתית יש חשיבות רבה בתהליך יצירת הזהות של הבן והבת הגדלים בה. בן משה (1998) חקרה ומצאה כי ציוני זהות האני של מתבגרים במשפחות בסיכון גבוה היו נמוכים מאלו של מתבגרים ממשפחות בסיכון נמוך. לפיכך, נוער מנותק הגדל בדרך כלל במשפחות בעלות סיכון גבוה (להב, 1994, 1996) צפוי לקשיים בגיבוש זהות האני, עקב תהליך התפתחותי משובש, שאינו מאפשר התפתחות רצויה בתחום זה.

מקורות

ליפרמן, קרדה ש' (2003). *חוברת לקורס הדרכה ביבליוגרפית*. ישראל: המכללה האקדמית אשקלון.

Publication manual of the American psychological association (2001). Washington, D C:

APA.